

Registreringsnummer:	A8102
Norsk navn:	Galnebær
Botanisk navn:	<i>Scopolia carniolica</i>
Vårt kallenavn:	Belladonna
Folkelig navn:	Galnebær. Belladonna, belladonnaurt, brune klokker, klokkeblomst, humleblom, kjerringserk og kjerringstokk. Kilde: Mari Marstein. Galneurt, giftblom. Kilde: Rolv Hjelmstad, Urtekilden.
Bruksområde:	Pryd: Rabatter, solitærplante. I botaniske hager. NB: Hele planten er giftig. Folketro: «Hekser» brukte den i drikk og salver, noe som ga innsikt i dødsriket (!) og kontakt med underverdenens guder. Giften fikk ord på seg for å gi heksene evnen til å fly. Medisin: Tidligere brukt som et rusmiddel og afrodisiakum. Også brukt ved kikhoste, leversykdommer og revmatiske smerter. Planten var også smertedempende. Brukes i dag i behandling av reisesyke, før operasjoner (ingrediens i 'likegladsprøyten') og til å utvide av pupillen i forbindelse med øyeundersøkelse. Skal betraktes som legemiddel med omsetningsrestriksjoner. Ikke til selvmedisinering.
Beskrivelse:	Spredt forvillet i Sør-Norge. Staude med frodig vekst, høyde 30-50 cm. En av de første staudene som blomstrer om våren. Kraftige grågrønne skudd kommer opp fra en delvis overjordisk, tykk og krypende rotstokk. Store, ovale blader, opptil 20 cm lange og 8 cm brede. Fra bladhjørnene kommer flere 2-4 cm lange skaft med hver sin klokkeformede blomst. De er brunfiolette på utsiden og gulgrønne inni. Har en opprett bred vekst og ser best ut tidlig på sommeren. Etter hvert legger den seg litt over og kan klippes ned etter blomstring. Trives best i halvskygge og litt fuktig, vanlig hagejord – og lite vind. Formeres ved deling eller med frø – om høsten. Hele planten er giftig, roten aller mest.
Beskrivelse blomst:	-
Blomstringstid:	April - juni
Historikk:	Trolig fra Tillas tid.
Tidligere registrering:	Nei
Skjøtsel:	Får stå i fred. Observere evt. spredning. 2017: AGC startet fjerning av planten fra Gunhilds bed og den ved Hr. Grønns hytte. Alle plantedeler has i sort plastsekk og legges på bålplassen for brenning (spredningsfare). Behandles som giftig avfall.
Videre bearbeiding:	Kontrollere om ev. nye skudd i Gunhilds bed eller ved Hr. Grønns hytte.
Tilstand:	God
Tiltak:	-
Plassering, flytting:	Spredt i hagen, bl.a.: • Øvre ulvebed. • Til høyre for døren inn til drivhuset. • Under broen som går langs drivhusets sydvegg, og spredt i skråningen nedenfor. • Ved trappen ned til nøkken, vestsiden – nedre del. • I Gunhilds bed – to steder. • Hr. Grønns hytte, ved nordvestre hjørne.
Planten finnes også:	-
Bevaringskategori:	-

